

ခင်ခင်ရှူး ဝတ္ထုတို ၅ ပုဒ်

ဝတ္ထုတို ၅ ပုဒ်၊ ခင်ခင်ထူး

မျက်နှာပုံးပန်းချီ - တော်တီဆွေ

အတွင်းသရုပ်ဖော် - ကိုကိုနိုင်

စာမျက်နှာ ၉၆ မျက်နှာ၊ ၁၂.၀ ဧင်ဘီ x ၁၈.၅ ဧင်ဘီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ဘင်္ဂလား၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၇၊ အောက်တိုဘာလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၁၀၀၀ ကျပ်

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ဝတ္ထုတို ၅ ပုဒ်
ခင်ခင်ထူး

မြန်မာဝတ္ထုတိုရာပြည့် (၁၉၁၇-၂၀၁၇) အမှတ်တရ

မထေးအကြိမ်၊ ၂၀၁၇

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

၁။ ပွဲကတော်	၁
၂။ တောသူမယ်	၁၈
၃။ ဥဒယ	၃၉
၄။ ပိုလိုကားချပ်များ	၅၉
၅။ မြောက်ကျွန်းသူ	၇၉

mgyc.com

mgyc.com

ပွဲကတော်

(၁)

သည်နားတစ်ဝိုက် လေး ငါး ဆယ်ရွာကလူတွေ အားလုံးလိုလို ပါပဲ။ ဆီကလေး ပျားကလေး လိုချင်လို့၊ ကိုယ့်အခင်းကထွက်တဲ့ သစ်စေ့သစ်နှံ၊ ပဲကလေး၊ မှော်ကလေး ရောင်းချင်လို့၊ တစ်ရွာတစ်ရွာ လူကြုံမှာစရာရှိလို့၊ အလှူရယ် ဆွမ်းကျွေးရယ် ဖိတ်ချင်လို့၊ ကြွေးဟောင်းကလေး ဆပ်၊ ကြွေးသစ်ကလေး ယူချင်လို့ စသည်အားဖြင့် ရည်ရာရွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စကို အခြေခံပြီး ကုန်းကြီးဈေးကို လာကြရတယ်။ တောဈေးဆိုတော့ ဈေးကြီးတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ မြစ်ဆိပ်နဲ့ မနီးမဝေး ကုန်းတန်းကလေးပေါ်မှာ လေးရက်တစ်ခါ ခင်းရောင်းကြတဲ့ ဈေးပါ။ ကုန်းတန်းပေါ်ကဈေးဆိုတော့ ကုန်းကြီးဈေးတဲ့။ ကုန်းကြီးရွာရယ်လို့တော့ မရှိပါဘူး။

ကုန်းကြီးဈေးကို လှည်းနဲ့လာကြသူ၊ လှေနဲ့လာကြသူ၊ ကုန်းကျင်းကုန်းကြောင်း လျှောက်လာကြသူတွေရယ်လို့ အမျိုးမျိုးရှိတာပေါ့လေ။ မြစ်နားရွာတွေကတော့ နွားအပန်းမခံကြဘူး။ ကမ်းနားဆိုက်ထားတဲ့

လှေ တွန်းထုတ်ပြီး လှော်လာရုံပါ။ အဆန်လှော်လာကြရမယ့် ရွာတွေ
 တော့ ဝီရိယကလေးထားပြီး ကြက်ဦးတွန်လောက်ကတည်းက မြစ်ကြီး
 မှောင်မှောင်ထဲ တစွပ်စွပ် လှော်လာကြရတာပါ။ အစုန်လှော်တွေက
 လည်း ဝီရိယမရှိလို့ မရပါဘူး။ ဈေးက မိုးလင်းပြီးမကြာဘူး မနက်
 စက်နာရီ ရှစ်နာရီလောက်ဆိုရင်ပဲ ဈေးကွဲချင်ပြီ။ တောဈေးဆိုတော့
 ဆိုင်ကြီးကနားကြီးမှ မရှိဘဲနဲ့။ ကိုယ့်တောင်း ကိုယ့်ဖျာခင်းပြီး ဆိုးဆိုး
 ဆတ်ဆတ် ရောင်းသူကရောင်း၊ ဖျိုးဖျိုးဖျတ်ဖျတ် ဝယ်သူကဝယ်ပြီး
 တော့ ပြန်ကြတာ များတာကိုး။ များသောအားဖြင့်ကတော့ ကိုယ့်ကုန်
 ရောင်း သူ့ကုန်ဝယ်ကြတာပါပဲ။ လေးရက်တစ်ခါလောက် စားနိုင်တဲ့
 မုန့်ပဲသရေစာကို မက်လို့ လာကြတာလည်း ရှိတာပေါ့။ ဈေးထဲမှာ
 ကိုယ်တွေ့ချင်တဲ့ရွာက လူကိုရှာပြီး စာလူကြို၊ ပါးစပ်လူကြိုပါးချင်လို့
 လာကြတာလည်း ရှိတယ်။ သည်လို လာကြသူတွေထဲမှာ အရီးရင်းငြိမ်
 လည်း ပါတယ်။ အရီးရင်းငြိမ်က ဈေးနေ့တိုင်း ကုန်းကြီးဈေးကို
 လာမှန်းသိကြတော့ ချောင်းဆင်းရွာ လူကြိုမှာချင်သူက လူကြိုမရှိမှာ
 မပူရဘူး။ အနည်းဆုံး အရီးရင်းငြိမ်ကိုတော့ မတွေ့မရှိဘူး တွက်ကြ
 တာကိုး။

အရီးရင်းငြိမ်က ချောင်းဆင်းသူပါ။ အသက်ကလေးလည်း ရလှ
 ပါပြီ။ နဖူးပြောင်ကြီးနဲ့၊ နားရွက်ပျော့ပျော့မှာ တွဲလောင်းကျနေတဲ့
 နားတောင်းကြီးနဲ့၊ သနပ်ခါးပိန်းကျားကြီးနဲ့၊ ထဘီ တရွတ်တိုက်ကြီးနဲ့
 ဈေးထဲ တလန်းလန်းသွားနေတာကို မမြင်ချင်လို့လည်း မရဘူး။ ဈေး
 ကလေး ဆန်ကာခုံလောက်ထဲမှာ လူကို ခလုတ်မတိုက်ရင် ကံကောင်း။

“ရိုးငြိမ် အတော်ပဲ၊ ချောင်းဆင်း မှာစမ်းပါရစိတော်။ ကိုဘစီတို့
 မခင်ပေါ်တို့ သိသမူတ်လား။ ကူးတို့လျားပို့နေသဲ့ ကိုဘစီဟာကော။
 သန်ဘက်ခါ ပေပင်ကုန်းကို ဆက်ဆက်လာပါဦးလို့ မှာလိုက်ချင်သာ။

စကားတစ်ဆင့် ကမ်းပါရစီ”

“ဘစီ သိပါ့အေ။ မင်းသား ဘိုကေသန်းစိန် ကြည့်ချင်ရင် သူ့သာ ကြည့်၊ တကတည်း တူသာ။ အေးအေး မနက်ဖြန်နော်”

“သန်ဘက်ခါပါ ရီးငြိမ်ရဲ့”

“အေးအေး စိတ်ချနေ့”

သည်လိုမှာလိုက်လို့ အရီးရင်းငြိမ်က မေ့သွားတယ်မရှိဘူး။ ပြော ဖြစ်အောင် ပြောတာပါ။ မပြောလို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ တစ်ရွာတစ်ရွာ ဆောင်ပါးမှုက ဓလေ့ကိုး။ အမှာခံရသူက မသွားချင်လို့ မလာချင်လို့ သာ ရှိရမယ်။ ပြောရမယ့်သူကတော့ မပြောလိုက်ရလေခြင်းဆိုတာ မရှိဘူး။ အရီးရင်းငြိမ် ကုန်းကြီးဈေးကို ဈေးနေ့တိုင်း ဝတ်မပျက်လာတာ ကတော့ ဈေးဝယ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဈေးရောင်းဖို့လာတာဆိုတော့လည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။ အသက်ရယ်လို့ ခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီဆိုပေသိ လက် လှော်လှေကလေး ရေထဲတွန်းထုတ်ပြီး ဇွပ်ခနဲ ဇွပ်ခနဲ လှော်လာတာ အကြောင်းရှိတယ်။ ပွဲစနည်းနာဖို့လာတာ။ သည်ဈေးကိုလာရင် သည် နားတစ်ဝိုက်ရွာတွေမှာ အလှူအတန်းရှိလို့၊ ဘုရားပွဲရှိလို့၊ ဘုန်းကြီးပွဲပွဲ ရှိလို့ ပွဲထည့်တယ် ပွဲပါတယ် စသည်ဖြင့် ကြားနိုင်တာကိုး။

အရီးရင်းငြိမ်အကြောင်း သိနေကြသူတွေဆိုတော့ ဈေးထဲ မည်း မည်း မည်းမည်းနဲ့ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ကြီး သလားနေတာတွေ ရင် ဘယ်ရွာမှာတော့ ပွဲရှိတယ်၊ ဘယ်နေ့ပွဲဝင်လိမ့်မယ်၊ ဘယ်နှချီဖြင့် ဘယ်နှချီကအစ ပြောတတ်ကြတယ်။ သည်နားရွာတွေမှာက ဘယ်ရွာ ပဲ သွားသွား၊ ဆွေရင်းမျိုးရင်း ဆွေဝေးမျိုးဝေး ရှိရှိ မရှိရှိ တစ်ညတန် သည် နှစ်ညတန်သည် ဘယ်သူ့အိမ်တည်းတည်း ရတာချည်းဆိုတော့ ခိုစရာတည်းစရာကိစ္စက ပူစရာမရှိဘူး။ စစ်စီးသုတ် (သစ်စေးသုတ်) တောင်းကလေးရွက်ပြီး တဘက်ပွဲကြီးတစ်ထည် ပခုံးတင်လာတဲ့ မိန်းမ

အိုကြီးတစ်ယောက် ပွဲအဝင်ညမှာ မလာမရှိ လာကိုလာတော့မယ် ဆိုတာ ကြိုသိတဲ့ ရွာချည်းပဲ။

“ဟဲ့... မိုးနံကုန်းမှာ ပွဲရှိရအောင် ဘုရားပွဲက တပို့တွဲလမှပါ၊ အလှူရှိလို့လား”

“အလှူ ရိုးငြိမ်ရဲ့။ ကိုစံဖေတို့အလှူလေ။ ဇာတ်မှ မြင်းခြံတက် ငှားသာ တော်ရေ။ ဘယ်မှသွားမနေနဲ့၊ ကျုပ်တို့အိမ်သာ လာခဲ့၊ ချောင်း ဆင်းကနေ ဆိတ်စာပင်ကို လှေလှော်လာခဲ့။ ဆိတ်စာပင်ရောက်တော့ နှစ်တိုင်လျှောက်ရင် ကျုပ်တို့ရွာ ရောက်ပြီ”

သည်နားရွာတွေကို အရိုးရင်းငြိမ် မသွားတတ်မရှိပါဘူး။ တောသူ တောင်သားတွေ ထုံးစံ စကပီနကြား (စကားပီ နားကြား) ပြည့်စုံ အောင် ပြောတတ်ကြတဲ့ အကျင့်ကြောင့် ခရီးလမ်းကိုပါ ပြောကြတာ ပါ။ အရိုးရင်းငြိမ်က သည်လောက်နဲ့ လက်မခံသေးဘူး။ သေချာဖို့ လိုသေးတာကိုး။ မိုးနံကုန်းလှည်းတွေ ရပ်ထားတဲ့ ဈေးကုန်း တောင် ဘက်က ချောက်ထဲဆင်းပြီး မေးသေးတာပါ။ တစ်ခါတလေ ရက်မှား လို့ ကြိုရောက်မိတာ၊ တစ်ရက်နောက်ကျပြီး ရောက်သွားတာ မရှိဖူး တော့ သေချာအောင် မေးရတယ်။ ကိုက်ပြီဆိုရင် ဈေးထဲက လက်သုပ် တစ်ပွဲ ပလုတ်ပလောင်းစားပြီး လှေဆိပ်ဆင်း လှေကလေး လှော်ပြန် တာပဲ။ ဈေးနေ့မှာ လှေကလေးနဲ့ ပြန်လာပြီဆိုရင် အရိုးရင်းငြိမ် အိမ်သား ဘိုးပြောင်းက သိပြီ။ မရင်းငြိမ်တော့ ပွဲစနည်းနာတာ အဆင်ပြေလာပြီပေါ့လေ။ အရိုးရင်းငြိမ် ပွဲကြိုက်မှန်းသိတော့ အိုကြီး အိုမကျခါမှ တားလည်း တားမနေတော့ပါဘူး။ သားသမီးတွေ၊ ဆွေတွေမျိုးတွေဆိုတာ မပြောနဲ့၊ လင်သားက မသွားရဘူးဆိုတာတောင် မဖြစ်ဖြစ်အောင် သွားသူဆိုတော့ ဘာရလိမ့်မတုံး။

“ရင်းငြိမ် ပွဲက ဘယ်မှာသွဲတုန်းဟ။ ဘုန်းကြီးပျံ ဧယင်ကျူး

ဖြစ်နေပါ့မဟာ”

“တော့ပါးစပ်ကလေး နှုတ်ကြောင့်ကျေ လက်ကြောင့်သေ၊ မဦး
မရာ မပြောစမ်းပါနဲ့။ ဇာတ်မှ မြင်းခြံက ဇာတ်သဲ့တော်။ ဇာတ်လှေ
ကြီး မြစ်ထဲက ရေကင်းတီးလာမှ တော့ခါးပုံစ ဆွဲပြရဦးမယ်”

အရိုးရင်းငြိမ်က အဲသလောက် ပွဲကြိုက်တာပါ။ အရိုးရင်းငြိမ်
ပွဲကြိုက်မှန်းလည်း လူတိုင်းကသိတော့ ဟိုတုန်းက ပွဲစားကြီးကတော်
တွေကို ပွဲကတော် ခေါ်ကြသလို အရိုးရင်းငြိမ်ကိုလည်း ရွာက
ပွဲကတော်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ပွဲကြည့်ရင်း ခြေစကြာဖြန့်နေလေတော့
အရိုးရင်းငြိမ် မရောက်ဖူးတဲ့ ရွာရယ်လို့လည်း မရှိပါဘူး။ တစ်ယောက်
ယောက်က “ရိုးငြိမ်ရယ် ကျွန်မ လိုက်ခဲ့ပါရစီ” ဆိုတော့လည်း မလိုက်နဲ့
မဆိုပါဘူး။ လှေပေါ်တင် ခေါ်လာတာပဲ။ ဘယ်ရွာမှာတော့ ဘုရားပွဲ
ရှိပြီ၊ ပွဲပါပြီဆိုတာနဲ့ ထဘီကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဝတ်တဲ့ပြီး ရက်တွက်
နေတော့တာပါ။

အခုလည်း ကြည့်လေ၊ မိုးနံကုန်း ကိုစံဖေအလှူမှာ မြင်းခြံဇာတ်
ပါမတဲ့။ လပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့ အလှူဝင်၊ ၈ ရက်နေ့ အလှူကြီး။
ပွဲက နှစ်ညဆိုတော့ ကြည့်ပါလေ။ မြင်းခြံဇာတ်များ မကြည့်ရတာ
ကြာပေါ့။ မြင်းခြံဇာတ်တွေများတော့ ဘယ်ဇာတ်၊ ဘယ်မင်းသား၊
ဘယ်မင်းသမီး ဆိုတာကစ ဇာတ်ထဲကသာ မထွက်နဲ့ ပြောနိုင်တယ်။
မိုးနံကုန်းလည်းတွေက ကြားခဲ့ရသလောက်တော့ အောင်မင်းကျော်
ဇာတ်တဲ့။ ကောင်းလိုက်မယ့်ဇာတ်။ အောင်မင်းကျော်က နောက်ပိုင်း
နိုင်တယ်။ သျှောင်ကြီးကို ဖီးနေအောင်ထုံးထားရာက ဖြေချလိုက်ရင်
တံကောက်ထိတဲ့ မင်းသား၊ ငိုချင်းများ ချလိုက်ရင် ပွဲကြည့်နေကြတဲ့
တောသူတောင်သားတွေကပါ မျက်ရည်ကလေး စို့ချင်ချင်ဆိုတော့
ကောင်းလှ ကောင်းလှနဲ့ပေါ့လေ။

အရိုးရင်းငြိမ်က သူ ပွဲကြည့်တိုင်း ပါလေ့ရှိတဲ့ စစ်စီးတောင်းကလေးထုတ်ပြီး နေပြတယ်။ လက်ဖက်အစ်ကလေး စင်စင်သုတ်ပြီး၊ ရေတကောင်းကလေးနဲ့ ဆေးလိပ်ခံသောက်တဲ့ ကြေးဖလားကြီးကို အဆင်သင့်ထားတယ်။ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်တစ်စည်းလည်း ကိုယ်တိုင် ကျကျနန လိပ်ထားပြီးပြီ။ ပွဲသွား တမြောက်မြောက်ဖြစ်နေတာများတွေ့ရင် ဘိုးပြောင်းက “နင့်မလဲ သည်ဝီရိယမျိုးသာ ဥပုသ်ကျောင်း ဘက်မှာထားရင် သောတာပန် ဖြစ်လောက်ပေါ့ဗျား” လို့ ခန့်တတ်သေးတာ။ စစ်စေးတောင်းကလေး ပြင်ရင်းဆင်ရင်းက သွားလေသူကြီးကို ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်မိပါရဲ့။

(၂)

မိုးနံ့ကုန်းဆိုတာက မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းရွာဆိုပေသိ အတွင်းနည်းနည်း ကျသေးတယ်။ ချောင်းဆင်းကနေ လှေလှော်ပြီး ဆိတ်စာပင်ရွာကို ကူး၊ ဆိပ်ကမ်း လှေကပ်ပြီး အနားရှိတဲ့ တဲအပ်၊ ပြီးမှ တောင်းကလေး ခေါင်းတင်ရွက်လို့ လျှောက်ရတာထား။ မြစ် သည်ဘက်ကမ်းလျှောက်ရတဲ့ ရွာတွေဆိုရင်လည်း ရောက်နိုင်သလောက် လှည်းကြိုနဲ့ လိုက်တယ်။ လှည်းကြိုမရှိတော့လည်း မပူပါဘူး။ စစ်စေးတောင်းကလေးရွက်ပြီး တလှုပ်လှုပ် လျှောက်တာပဲ၊ ရောက်ချင်တဲ့အချိန် ရောက်ကရော့။

“ရိုးငြိမ် ပွဲက ဘယ်မှာသွဲတုံးတော့၊ ကျုပ်တို့ဖြင့် ကြားပေါင်”

“ဘယ်ကြားမလဲ၊ ညည်းတို့က လူပုံသာ ပတ္တလားအသံခုနစ်ပါး သိသာတွေမှတ်လို့။ ပွဲက သိမ်ရွာမှာတော်။ ဇာတ်က အောင်မေတ္တာ ဇာတ်တော်။ မင်းသားက စိန်ကျော်လှတော့၊ မင်းသမီးက တက်ခေတ် မယ်တော်။ ကိုင်း ဘာသိချင်သတုံး”

မေးသူက ရိုးရိုးမေးတာကို အိုကြီးအိုမ သည်အရွယ်ကြီးကျခါမှ

ရေစီးရာ ဗေဒါမျောရပါ့မလားလို့ ခနဲ့တယ်ထင်ရင် အဲသလို ပြန်ပက် တတ်တယ်။ စိတ်ကောင်းလက်ကောင်းနဲ့ မေးတယ်ထင်တော့လည်း ကောင်းကောင်းမှန်မှန် ဖြေပါရဲ့။ တစ်ရိပ်တောင် ခဏခိုလိုက်သေး တယ်။

“ရရှိမှာလေ၊ ရရှိမှာက သံဒိုင်တို့အလှူက ဇာတ်ပါတယ်။ ဘယ် သံဒိုင်ရမှာတုံးအေ့။ သူ့မယားအေးလှက ပါးအမှတ်ကြီးနဲ့ဟာကော။ မြင်းခြံ အောင်မြင်စိန်ဇာတ်များ ဝက်ဝက်ကွဲ။ ညည်းတို့ မကြားသာများ အံ့ပါရဲ့။ ကိုင်း လိုက်ခဲ့ကြပါလား။ ပွဲကောင်းလို့ ပြောသာတော်။ ချောက်ချီးချောက်ချက်တော့ ကျုပ်ကလည်း မခေါ်ဘူး”

ရွာက ရရှိ (ရွာရှည်)မှာ ပွဲရှိတယ် မရှိတယ် ကြားချင်မှ ကြား မှာပေါ့။ ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ကိုယ်၊ ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့ကိုယ် မဟုတ်လား။ ဒါကို မကြားရကောင်းလားလို့ အပြစ်တင်တော့လည်း ခံကြရတယ်။ ဘယ်သူ ကမှ အရီးရင်းငြိမ်ကို တုပပြီး ပြောမနေကြပါဘူး။ အဆိုးပြောသည် ဖြစ်စေ၊ အကောင်းပြောသည်ဖြစ်စေ၊ အရီးရင်းငြိမ် တောင်းကလေး ရွက်ပြီး ထွက်သွားရင်း ရယ်မော ကျန်ရစ်ခဲ့ကြတာပါ။ အရီးရင်းငြိမ် ပွဲလောဘကြီးတာ သိကြတာကိုး။ ပွဲရှိတဲ့ရွာက ဝေးတယ်ထင်ရင် နှစ် ရက်လောက်က ကြိုထွက်တယ်။ လမ်းမှာ ကြိုသလိုကျသလို တည်း လိုက် နားလိုက် သွားနေတော့တာပါ။

အရီးရင်းငြိမ်ရဲ့ စစ်စေးသုတ်တောင်းကလေးထဲမှာ ထမင်း ဒန်အိုး၊ ဟင်းဒန်အိုး သေးသေးကလေးတွေ ပါတယ်။ လက်ဖက်ညွန့် ကောင်းကောင်းကို သရက်ချဉ်ကလေးနဲ့ ဖက်နယ်ထားတာပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လိပ်ထားတဲ့ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးတွေပါတယ်။ ထန်းလျက်ခဲ၊ ပေါက်ပေါက်ဆုပ်လို သရေစာကလေးတွေ ပါတယ်။ ဆေးလိပ်ခံသောက်တဲ့ ကြေးဖလား ဝင်းဝင်းစက်စက် တစ်လုံးကလည်း

ပါသေးတယ်။ ပွဲခင်းမှာ ခင်းထိုင်မယ့် ဂုန်နီဖျင် အမွေးဖွာတောင် လိပ်ထည့်လာသေးတာပါ။ ကြိုရာအရိပ်မှာ ထမင်းကလေး ခူးစား၊ ရေကလေး တစ်ပေါက်သောက်ပြီး လှည်းကြိုကြည့်နေတာပဲ။ လှည်း ကြိုကလည်း ကြိုလို့ကတော့ ခေါ်ကြတာပါပဲ။ မရှိတော့လည်း ဟိုကန် သင်းဖဲ့၊ သည်ကန်သင်းကျော်နဲ့ ပဲခင်းနှမ်းခင်း ခရောင်းတော ဖြတ်ရ တာပါပဲ။ မညည်းပါဘူး။ ပျော်တောင် ပျော်သေးတယ်။ လူသူလေး ပါးဝေးရင် ဇာတ်စာတောင် ရွတ်လိုက်သေးတယ်။

“မွေးအဖ ရှာဖွေမရ... တောသစ်ရွက် ရေစက်ကကျသနဲ့... သားလှမောင် ငွေပုလဲနဲ့ သဲငွေသောင် တိုင်ထောင်က... မှာ တကြော် ကြော် ခေါ်မကြား... နွားသူငယ် မအေကွဲ ဝူးဝဲမဆိုနိုင်ပေါင်... သည် မြိုင်ချောင် ချေစိုင်ပြောင်ဆတ်... တောင်ကလပ်နှင့် ချောင်ပြာသာဒ် ကြီး ဆီးပါရော့လား... အလို... ဟိုတောင်ယံမှာ ကြိုးခွေ ညောင်း ညောင်း အိုးဝေဒေါင်းတွေက ကြောင်းမတန် မြောင်းဆန်အောင် က ကြ... လှများလှလိုက်ပုံ”

ပါးစပ်ကလည်းဆို၊ ခြေကိုလည်း သွက်ရသေးတာဆိုတော့ မောတော့ မောချင်တာပေါ့။ သို့ပေမဲ့ ပွဲကြည့်ရတော့မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ လျှောက်တာပါပဲ။ နေပူကြီးထဲသွားလို့များ ဖျားတယ် နာတယ်လည်း မရှိဘူး။ ခရီးပန်းတယ်လည်း မရှိဘူး။ ပွဲကြည့်တာကလည်း မိုးလင်း ကြည့်တာဆိုတော့ သူတစ်ပါးအိမ်မှာပေသိ ပါးစပ်ကြီး အဟောင်းသား နဲ့ ကျားကန်အိပ်တော့တာပါ။ ညဘက်မှာ တစ်ပွဲကျန်သေးတော့ အားပြန်ယူရတာပေါ့လေ။

ဒါကြောင့် သည်ဘက်ရွာတွေမှာ ဘယ်ပွဲပဲဖြစ်ဖြစ် အရီးရင်းငြိမ် မရောက်တဲ့ရွာမရှိဘူး။ အရီးရင်းငြိမ်က အော်ပရာကြိုက်တယ်၊ ပြဇာတ် ဆိုတာကို ခေတ်ဝတ်ခေတ်စား ခေတ်စကားနဲ့ဆိုတော့ တယ်မကြိုက်

ချင်ဘူး။ နောက်ပိုင်းဇာတ်ထုပ်ကိုတော့ ဝန်ပြည်တည်ပြီ ဆိုကတည်းက ကြည့်တာ မိုးသာစင်စင်လင်းကရော။ မနက်မိုးလင်းရင် ညံ့ရင်ညံ့သလို ကောင်းရင်ကောင်းသလို ဝေဖန်တော့တာပဲ။ ပွဲကြောင်းဇာတ်ကြောင်း များတော့ အရိုးရင်းငြိမ်ရှေ့မှာ နားနားနေနေ အပျင်းပြေသဘောမျိုး ဘာမှမသိဘဲနဲ့ ဖြီးဖြီးဖြန်းဖြန်း ပြောတာမျိုးတော့ မလုပ်လေနဲ့။

“ငါက ရွာလာသဲ့ပွဲလောက် အလကားရလို့ လိုက်ကြည့်သယ် ချည်း မမှတ်နဲ့။ မြို့လည်း သွားကြည့်သာပဲ။ ညည်းက တည်သီး ကလေး ချိုသာနဲ့ ကွမ်းသီးနဲ့ လာမလဲချင်ပါနဲ့အေ။ ဘယ်သူ့ဇာတ် ပြောရမတုံး။ ဘယ်မင်းသား ပြောရမတုံး။ ဘယ်ဇာတ်ထုပ် ခင်းပြ ရမတုံး။ စပါးကြီးများ လင်းမြွေပတ်ချင်လို့အေ... ညည်းနယ်”

အရိုးရင်းငြိမ်က တကယ်လည်း မြို့ကိုပါ မထင်ရင် မထင်သလို သဘောနဲ့လိုက်သွားပြီး ကြည့်ချင်ကြည့်တာဆိုတော့ ဇာတ်စကား ပြောလို့ကတော့ မာနိုင်တယ်။

(၃)

အရိုးရင်းငြိမ်ငယ်ငယ် အိမ်ထောင်ရက်သား ချပေးမယ်ဆိုတော့ မိဘများက သမီး ပွဲကြိုက်လွန်းတာသိလို့ လင်မောင်းမဲခံရမှာ စိုးရှာ ကြတယ်။ သမီး ထည့်ပေးလိုက်ရမယ်ဆိုတော့ တိုးတိုးကျိတ်ကျိတ် မှာကြတယ်။ အပျိုဘဝတုန်းက မိအိမ်ဖအိမ်ကနေ အဒေါ်၊ အစ်မတွေနဲ့ ပွဲတကာကြည့်တာ အကြောင်းမဟုတ်ပေမဲ့ လင်နဲ့သားနဲ့ ဖြစ်လာတဲ့ အခါ အဲသလိုနေလို့ မရတော့တဲ့အကြောင်း၊ အများသူငါလို ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်ပွဲလောက်ကြည့်တာ ကိစ္စမရှိပေမဲ့ အဝေးရွာတွေ လိုက်မကြည့် ဖို့ တားမြစ်ကြတယ်။ မရင်းငြိမ်က မရပါဘူး။

“အမေရယ်... လင်ရခါမှ ပွဲမကြည့်ရဘူးရယ်လို့တော်။ မဟုတ်

သာ၊ ကျုပ်ကတော့ ကြည့်မှာပဲ။ ဆိုင်းသံကြားတဲ့ဆီ ထသွားမှာပဲ။ ကျုပ်ဖြင့် အမေတို့ ပေးစားလို့သာ ယူရတယ်။ လင်ကို ဇာတ်လောက် မကြိုက်ပေါင်တော်။ ပွဲမကြည့်ရဘူးဆိုသဲ့နေ့ ကျုပ် ပြန်လာမှာ နော် အမေ”

တစ်ခါတော့ ဘုန်းကြီးပျံမှာ ပွဲငါးရက်ပါတာ ငါးညစလုံး ပွဲ ကြည့်တယ်။ အဓိကရထင်ရှားတဲ့ ဆရာတော်ကြီး ပျံလွန်တော်မူတာ ဆိုတော့ ရွာက ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး ထည့်တဲ့ပွဲမဟုတ်လား။ ငါးည ငါးချီစလုံး မရင်းငြိမ် အလွတ်မခံဘူး။ လင်သားကလည်း ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်ပွဲ ကြည့်ပါစေပေါ့။ ဒါပေမဲ့ နွားစာစဉ်းတာ၊ ရေချိုခပ်တာ၊ ထမင်းအိုး တည်တာ၊ မီးခွက်ထွန်းတာကအစ လစ်ဟင်းလာတော့ ကိုပြောင်းက စိတ်မရှည်တော့ဘူး။ အိပ်နေတဲ့ မရင်းငြိမ်ကို လင်က တံဖျာနဲ့ တင်ပါးရိုက် နှိုးကရော။ မရင်းငြိမ်က မလှုပ်ပါဘူး။ တင်ပါး ကလေးပွတ်ပြီး တစ်ဖက်လှည့်တယ်။ လင်က တစ်ချက်စပ်စပ်ကလေး ရိုက်ပြန်ရော။ မရင်းငြိမ်က ရိုက်တယ်မထင်ဘူး။ တင်ပါးကို ပွတ်ရုံ ပွတ်ပြန်ရော။ ပါးစပ်ကလည်း ကယောင်ကတမ်းနဲ့ ထဟစ်တယ်။

“အခုမှ အပြစ်တင်ကြသလား အဖေကြီးတို့ရဲ့။ ဘဝဘဝက ပါရမီရှင်တွေကို သည်လိုဖျက်တာနဲ့ ရရိုးတဲ့လား... ဖုတ်ဖက်ခါထလို မပြေးနိုင်သူပါလေးလေ့... တုတ်တံပျက် တံဖျာကိုင်ကာ တတေတေ ရိုက်သော်လည်း ခင်မေ မမုန်း ဟုန်း... အုန်း”

မရင်းငြိမ် အိပ်ရာက ယောင်ယမ်းပြီး ငိုချင်းချတော့ လင်ဖြစ်သူ ကလည်း မရိုက်ရက်တော့ဘူး။ ညနေ မိုးချုပ်မှန်းလာတဲ့ မရင်းငြိမ်ကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ ရိုက်တုန်းမနာတဲ့ မိန်းမက အိပ်နေတုန်း ရိုက်ရပါ့မလားဆိုပြီး မိဘရပ်ထံ ပြန်မယ်လုပ်နေလို့ မနည်းချော့ရတာ ပါ။

သည်တုန်းက ဘာရှိဦးမှာလဲ။ အသက်ကလေး ဆယ့်ရှစ်နှစ် မပြည့်ခင် လင့်ရွာလိုက်မလာရခင် အပျိုဘဝတုန်းကများဆိုရင် ဇလပ် ပန်းကလေးတွေ ဝေနေအောင် ကုံးပန်တုန်း၊ ဇာတ်ပွဲတကာ လိုက်မော့ တုန်း။ လင်ဖြစ်လာမယ့် ကိုပြောင်းကလည်း မရင်းငြိမ်ကို ပွဲခင်းမှာ တွေ့ခဲ့တာပဲဟာ။ နှစ်ဖက်မိဘ သဘောမျှကြလို့ ကိုပြောင်းမိဘများက လာတောင်းရမ်းတုန်းကလည်း မရင်းငြိမ်မိဘတွေက မှာကြတယ်။

“ကျုပ်သမီးကလေးက ပွဲများတော့ ဘယ်ဘဝက အထုံပါလာ သလဲ မသိပေါင်၊ အင်မတန် မက်စက်ရှာတယ်။ မောင်ပြောင်းရော မောင်ပြောင်းမိဘများကိုပါ မှာချင်သာက ပွဲကြည့်ရကောင်းသကော ရယ်လို့တော့ အပြစ်မမြင်စေချင်ဘူး။ ဆုံးမစရာရှိရင် ကျုပ်တို့ ဆုံးမပါ့ မယ်”

သမီးကို ရွှေဆင်ပါ၊ မြေတင်ပါ၊ နွားတင်ပါ၊ တင့်တောင့်တင့် တယ်ထားပါ မမှာကြဘဲ ပွဲကြည့်တာကို ခွင့်ပြုဖို့ မှာကြတာပဲ ကြည့် လေ။ ကိုပြောင်းကလည်း သည်တုန်းက လိုနေတုန်းဆိုတော့ ဓားမကြီး ပဲ့ပဲ့ကိုး။ မလိုတော့မှ သည်လောက်ပဲ့မှန်း မသိလို့ဟ လုပ်ချင်လို့မရ တော့ဘူး။ ရခါစကတော့ ပွဲကြည့်တယ်ဆိုတာ တော်ရုံမှတ်တာ၊ အခု တော့ ဇာတ်ထဲမလိုက်ရုံ တမယ်ကိုး။ မှားမှန်းသိတော့ ကလေး တစ် ကျိပ်ရပြီ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်ရတယ်။

တစ်ခုတော့ ဟန်ကျတယ်။ အမျိုးထဲက တစ်ယောက်ယောက် များ ဆုံးပါးရင် မရင်းငြိမ်က ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ ငိုတော့တာပဲ။ ဆိုင်သော်ရှိ မဆိုင်သော်ရှိ ဇာတ်ထဲ ပွဲထဲက ငိုချင်းတွေကုန်အောင် ငိုတော့တာ။ ကိုပြောင်းယောက်ဖ ကိုပေါက်တူးသေတော့ တ၊ငိုတာသာကြည့်။

“ခုတော့ ရောက်ဖူးပြီပေါ့ ကိုပေါက်တူးရဲ့။ သေရွာကို မမင်ရင် ပစ်မယ်လို့ ကြင်စဉ်က တစ်ခွန်းမဆိုခဲ့ပါဘူး... ကျွန်မ ငယ်

လင်ကြီးရဲ့။ လွမ်းလှချည်ရဲ့နော် တစ်ခွန်းလောက် ထင်လိုက်
စမ်းပါ ကိုပေါက်တူးရဲ့။ ကျုပ် ထုန်လိုက် ပေါက်လိုက်ချင်ရဲ့တော်။
အမယ်မင်း ခွဲရက်လေခြင်း... ဟင်းဟင်း ခွဲရက်လေခြင်း”

ကိုပြောင်းကို ငုတ်တုတ်ထားပြီး သည်ငိုချင်း ငိုတာပါ။ လင့်ရွာ
က လူတွေကကော လင့်မိဘဆွေမျိုးတွေကပါ မရင်းငြိမ်အကြောင်း
သိလာကြတော့ အပြစ်လည်း မတင်ကြတော့ပါဘူး။ ရယ်ရယ်မောမော
နဲ့ ခွင့်လွှတ်ကြရတော့တာပါပဲ။

အခုတော့ မရင်းငြိမ်ကနေ အရိုးရင်းငြိမ်တောင် ဖြစ်လာပြီ။
ဘိုးပြောင်းလည်း ဆုံးရှာပြီ။ ပွဲကြည့်ချင်တိုင်း ကြည့်နိုင်ပြီ။ မြင်းခြံ
က၊ မန္တလေးက၊ ရွှေဘို ကျောက်မြောင်းက ဆွေတွေမျိုးတွေဆီ စုန်
ချည် ဆန်ချည်သွားပြီး ရက်ရှည်တည်းရင်း မြို့ဇာတ်ရုံတွေထဲလည်း
ရောက်လှပြီ။ မြို့က ဆွေမျိုးတွေကလည်း ပွဲရှိရင် အရိုးရင်းငြိမ်ကို
မှာကြတာပါပဲ။ အရိုးရင်းငြိမ်လာလို့ ထူးပြီးမကုန်တဲ့အပြင် အိမ်က
အလုပ်လည်း ထလုပ်တတ်သေးတာ မဟုတ်လား။ ရိုးငြိမ်လာရင်
ဆန်ပါတယ်၊ ပဲပါတယ်၊ ဆုံဆီတောင် ပါလိုက်သေးဆိုတော့ အမျိုး
အဆွေတွေကလည်း ကြည်သာကြတယ်။ အရိုးရင်းငြိမ်လာတော့ ရှိသမျှ
အဝတ်ဟောင်း ချုပ်ခိုင်းလို့ရတယ်။ ကလေးထိန်းခိုင်းလို့ ရတယ်။
ထမင်းအိုးချောင် ဝင်ပါဦးဆိုတော့လည်း ဖြစ်တယ်။ သို့ပေမယ့် ပွဲ
တော့ ရှိရလိမ့်မယ်။ မရှိရင်ကောဆိုတော့လည်း အိမ်ခံက ကက်ဆက်
တစ်လုံးနဲ့ ဘက်ထရီအိုးရှာပြီး ရွှေမန်းတင်မောင် ဇာတ်ထုပ်တွေ ဖွင့်
ပေတော့ပဲ။ ဖွားတော်မူခန်း၊ လေးတော်တင်ခန်း၊ လက်ဝဲသုန္ဒရ၊ ဝိမာန၊
မောင်မှူး၊ ရွဲကုန်သည် တစ်ခွေပြီးတစ်ခွေ...။

“ဒေဝဒတ်အလောင်း ရွဲကုန်သည်က... ပွဲယုံကြည်အောင်
ပဏာထပ်လောင်းပြီး မဟာဇာတ်ကြောင်း အတိတ်ပြန်ခဲ့ပါ့မယ်...”

ဘိဝဿရုံ အတုလအစစ် ယခုည မလစ်တကတည်း အကုန်ကောင်း
စေဖို့ ကျုပ် ရွဲကုန်ရောင်း ထွက်ခဲ့ရပါဗျား”

ဒါဆိုရင် ကက်ဆက်ကို ပြုံးပြီး ကြည့်နေတော့တာပါ။ အသား
ပါချက်တော့ ဆိုတာလည်း ခဏခဏပြောတတ်တယ်။ မြို့ကအိမ်ခံက
ရှိသမျှ ပုဆိုးပြ အင်္ကျီပြ အကုန်ချသာပေးတော့။ ချုပ်သားချုပ်လက်
ကလည်း ကောင်း၊ စိတ်ကလည်း ရှည်တယ်၊ မျက်စိကတော့ မကောင်း
ရှာလို့ ငယ်ရွယ်သူက အပ်ချည်ထိုးပေးရတာကလွဲရင် တင်ပါး ဂျပ်
တည်အောင် ချုပ်တော့တာပဲ။ မြို့ကတူတွေက တစ်ခါတလေ တောသူ
ကြီးတော်ကြီးကို စကြတယ်။

“ကြီးတော်မလည်း၊ ကြီးတော်အရွယ်က ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ
ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရမယ့် အရွယ်ဗျ။ ဘယ့်နှယ် ပွဲကြိုက်ရတယ်
လို့ လူမြင်လို့မှ မကောင်း”

“ဘယ်လိုကွ မိကျောင်းမင်း ရေခင်းပြ ... မယူတတ်တော့
တဏှာ၊ ယူတတ်တော့ ဘာဝနာ။ ဥပုသ်ရေပ်သွားပြီး သူများအတင်း
ပြောသာမှ ငရဲကြီးသာဟဲ့။ ရွှေမန်းတင်မောင် ဝိပဿနာရှင်းသာများ
မကြားဖူးရောလား။ ကြားထဲက ဝိစိကိစ္ဆာများလိုက်ပုံများ။ ဝိနိပါတ
ဘေးကျမှာက မင်းတို့”

“ကိုင်းဗျာ... ဒါဖြင့် ဝိပဿနာ ရှင်းစမ်းပါဦး”

“နင်တို့ ရှင်းလို့ ဘာနားလည်မှာတုံးဟဲ့။ တစ်နေကုန် ကတော်
လို့မှ ဥတစ်လုံး မကျသဲ့ဟာတွေရဲ့”

ချုပ်လက်စအဝတ်ချပြီး ကြေးဖလားကြီးခံပြီး ပြောင်းဖူးဖက်
ဖွာနေရာက ဆိုးဆိုးဆတ်ဆတ် ထိုးချေတဲ့ပြီး ရန်တွေ့တာကို တူတွေ
က ရယ်ကြတယ်။ လူကြီးတွေက ကြီးတော်ကို မစကြပါနဲ့ဟယ်လို့
တားကြတော့မှ အစရပ်ကြတာပါ။ လက်ဖက်ကလေး မြို့လိုက်၊

ထမင်းစားလိုက်၊ အဝတ်ချုပ်ရင်း ကက်ဆက်နားထောင်လိုက်။ ခွေ
တစ်ဖက်ကုန်သွားလို့ မလှန်တတ်တော့ သည်တူတွေကိုပဲ ခေါ်အလှန်
ခိုင်းရတာကိုး။ တူတွေက ခေတ်ပေါ်ရက်ပ်တွေ ဟစ်ဟော့တွေ ထည့်
ဖွင့်ရော။ ဒါဆိုရင် မျက်လုံးကြီးပြူးပြီး ထအော်တော့တာပဲ။

“ဖွင့်လက်စ ရွဲကုန်သည်က ဘယ်ရောက်သွားလို့တုံး။ ဘာ
တွေတုံးဟ။ မင်းတို့ ခေတ်သီချင်းတွေကလည်း မရွှေ့ ကျားလိုက်
သဲ့အတိုင်းပဲ။ ငါ့နားထဲ ကယ်တော်မူပါလို့ချည်း ကြားနေသာပဲ။ အဲဒါ
ဗမာလိုဆိုနေကြသာကော ဟုတ်ရဲ့လား”

“ဟာ ကြီးတော်ကလည်း၊ ဒါမှမိုက်တာ။ ကြီးတော် ဇာတ်ထုပ်
တွေက အောက်နေပြီ”

“အောက်သာက နေထုတ်လှန်းတော့ အနံ့ပျောက်သေးသယ်။
နင်တို့ဟာတွေကမှ ချဉ်သိုးသိုး ဖြစ်နေသာဟဲ့”

တူတွေက ဖွင့်လက်စဇာတ်ထုပ် ပြန်ဖွင့်ပေးတော့လည်း ကျေနပ်
သွားတာပါပဲ။ ‘ဒင်းတို့နဲ့ ရန်ဖြစ်ရသာနဲ့ ဇာတ်အရသာတောင် ပျောက်
ကရောပဲ။ မောချက်တော်’ဆိုတော့ တူတွေက သနားကြပြန်ရော။ မြို့မှာ
ပွဲတွေ ဝအောင်ကြည့်ပြီး ရွာပြန်မယ်ဆိုတော့ ‘ဘယ့်နှယ်တုံး...
ပွဲဝပြီလား’လို့ မေးကြတယ်။ ‘သည်တစ်နှစ်တော့ မြို့တော်သိန်းအောင်၊
မြို့တော်တင်ဝမ်း၊ အောင်ကြည်သန်း၊ ပန်တျာကျော်ဝင်း အင်း...
ဝပါပြီတော်၊ ပြန်မယ်ဆိုရင် အပြန်လှပါပြီ’လို့ ပြောတတ်တယ်။
အပြန်လှပါပြီဆိုတာ ရွာကျရင် ကြွားလို့ရပြီလို့ ပြောတာပါ။ အရီး
ရင်းငြိမ် ရွာပြန်တော့ တူတွေက ကက်ဆက်တစ်ပတ်နွမ်းကလေး
တစ်လုံးနဲ့ ဘက်ထရီအိုးအဟောင်းကလေးတစ်လုံး ထည့်ပေးလိုက်
ကြတယ်။ ဇာတ်ထုပ်တိပ်ခွေကလည်း ဆယ်ခွေလောက် ထည့်ပေး
လိုက်တာဆိုတော့ အရီးရင်းငြိမ်ဆိုတာ အမွေတွေ ခဲခနဲရလိုက်သလို

ဝမ်းသာသွားလေရဲ့။ သဘောဆိပ်ဆင်းတော့ ကက်ဆက်ကို ခေါင်းပေါ် ရွက်လိုက်လို့။

(၄)

မိုးမှမချုပ်သေးဘူး၊ ပွဲခင်းက ပတ်မသံမှ မကြားသေးဘူး။ ပွဲခင်းထဲ စစ်စေးသုတ် တောင်းမည်းကလေးနှင့် ငုတ်တုတ်ထိုင်နေတတ်တဲ့ အရီးရင်းငြိမ်တစ်ယောက် သည်ဘက်နှစ်တွေမှာ ပွဲအာရုံ နည်းသွားလိုက်တာ မျက်လှည့်များ ပြလိုက်သလိုပဲ။ ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးထားတဲ့ အရွယ်ကတည်းက အိုကြီးအိုမ မနေ့တစ်နေ့ကအထိ ပွဲဆိုလို့ကတော့ ဆိုင်းသံသာကြားပစေ တလှုပ်လှုပ်နှင့် ရောက်အောင်သွားတဲ့ ပွဲကတော် အရီးရင်းငြိမ် အခုလို ငြိမ်ချက်သားကောင်းသွားတော့ အသက်ပဲ ရလာလို့လား၊ ပွဲလမ်းအပျော်အပါး လျှော့ပြီး တရားဘာဝနာဘက် စိတ်သန်သွားလို့လား၊ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါနိုင်တော့လို့လား စသည်ဖြင့် တွေးကြတယ်။

ရွာက ရှားရှားပါးပါး လာကတတ်တဲ့ ပွဲခင်းဆီ မရောက်တော့ ပေမဲ့ ပွဲငတ်လာရင် မြို့က ဆွေမျိုးတွေဆီ ကောက်ခနဲ ထသွားတာ မျိုး မရှိတော့ပေမဲ့ တူတော်မောင်တွေ ပေးလိုက်တဲ့ ကက်ဆက်တစ်လုံးနဲ့ မိုးလင်းကမိုးချုပ် ဇာတ်ထုပ်တွေ ဖွင့်တာတော့ မပျက်ဘူး။ ရွှေဘိုတင်မောင်၊ ရွှေကျီးညို၊ ရွှေမန်းတင်မောင်၊ စိန်အောင်မင်း၊ အာဇာနည်လှကြည်၊ ရွှေမန်းကျော်လှိုင်၊ ပန်ကျာကြည်လင် စတဲ့ မင်းသားတွေ ဆိုခဲ့ငိုခဲ့ ပြောခဲ့ရွတ်ခဲ့တာတွေလည်း ကြိုက်လွန်းလို့ နားထောင်ခဲ့တာပဲ နှစ်မှ မနည်းတော့တာ။ အလွတ်တောင် ရနေပါပြီ။ ဓာတ်ပြားမင်းသားကြီးတွေကအစ ရွာနှင့် ရွာနီးချင်းတွေမှာ လာကကြတဲ့ နာမည်မရသေးတဲ့ မင်းသားတွေအထိ ဗျည်းစဉ်ခဲ့တဲ့ အရီးရင်းငြိမ်တစ်ယောက်

အဝေးက ပွဲသံကြားလို့ ဆိုင်းသံတထိထိကြားလို့မှ မထတော့ဘူး ဆိုတော့ လူတွေက အံ့သြကြတာပေါ့။

သားတွေကလည်း “အမေရယ် ကြည့်ချင်သဲ့ပွဲရှိရင် ကျုပ်တို့ လိုက်ပို့ပါ့မယ်။ အမေဇာတ်ထုပ်တွေဖွင့်သာ နားမခံနိုင်တော့ဘူး” လို့ ညည်းကြတယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ ငိုချင်းတွေချည်း ကြားနေရတော့ နိမိတ်နမာ မကောင်းဘူးလို့လည်း တွက်ကြတာ ပါပါတယ်။ သည်လို ကြားတော့ အရိုးရင်းငြိမ်က ထအော်တော့တာပဲ။

“ငိုချင်းချနေသာကြတော့ မင်းတို့က နားညည်းသယ် ဟုတ် လား၊ ဇာတ်ထုပ်တစ်ထုပ်လုံး ဇာတ်ကွက်လည်အောင်မှ နားမထောင် ကြသာ။ ငိုချင်းချည်း မဟုတ်ဘူးဟဲ့ အသားပါသယ်။ နားဝင်ဆိမ့် တယ်။ အခုကာလ ဇာတ်တွေက ဘာဇာတ်ထုပ် ဇာတ်ကွက်မှ မပါကြ တော့ဘူး။ ဒုံဂျပ်ဂျပ် ဒုံဂျပ်ဂျပ်နဲ့ ဘယ်မလဲ အသား၊ ဘယ်မလဲ နိမိတ် တဟောင်၊ ဘယ်မလဲ မင်္ဂလာကျက်သရေ။ ငါ့ငိုချင်းကမှ ကျက်သရေ ရှိသေးသဟဲ့”

သည်တော့မှ လူတွေလည်း အရိုးရင်းငြိမ်တစ်ယောက် ပွဲခင်းထဲ မရောက်တာကို သဘောပေါက်သွားကြတယ်။ သူကြိုက်တဲ့ ဇာတ်ထုပ် မဟုတ်လို့ ဒုံဂျပ်ဂျပ်တွေကို မကြိုက်လို့ဆိုသကဲ့။ တစ်ခါတော့ သား တွေက သူ ဖွင့်နေတဲ့ ကက်ဆက်ကို ချောက်ခနဲလာပိတ်လို့တဲ့ အရိုး ရင်းငြိမ်က ငိုချင်းတစ်ပုဒ် ထဟစ်တော့တာပဲ။

“အမယ်လေး... အရိုးမှတ်လို့ ညာသမျှ အယုံမစောလိုက်ပါနဲ့၊ ကာလသဘောမှာ စကားတတ်တွေ အပုံပေါ့၊ မင့်ကိုတော့ ငါနှမြော၊ ခုတော့ သူတကာနဲ့ အရောဝင်နှင့်ပါပကော”

People မဂ္ဂဇင်း၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၀၇

ရှေ့နေသူ ဒုတိယ ဇနီးသည်
 ဆိုင်များ အတွင်း
 ရွေးချယ်ပါက
 ဆိုင်ရှင်ကတန်း
 ရှေ့နေ/ဥပဒေ ၁၀ သာ

အသုံးပြု
 မရပါ

တောသူမယ်

(၁)

ဆည်းဆာနေလုံးသည် မြစ်နားတန်း ရွာတန်းရှည်များ၏
 နောက်သို့ လုံးဝနီးပါး နစ်မြုပ်သွားခဲ့ပြီ။ ရောင်ခြည်မျှင်များကတော့
 မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတစ်ခွင်လုံးကို ပုစွန်ဆီအရောင်အသွေးဖြင့် ပက်ဖျန်း
 ထားဆဲ။ မြစ်နားတန်းရွာကလေးများအပေါ်မှာ လိမ္မော်နုသွေး အလင်း
 ပါးပါး ဖြာကျနေသည်။ မိုးကောင်းကင်မှာတော့ တိမ်လိပ်များ၊ စူးစူး
 တောက်တောက် သဲသောင်ပြင်ကြီးသည်ပင် အခုတော့ ခဲသားရောင်
 ဖျော့ဖျော့ အသွေးကို ပြောင်းလဲသွားသလို ထင်ရသည်။

မြေတော်ရွာ ဆိပ်ကမ်းမှာတော့ ခရီးသည်များ၊ ကုန်တင်ကုန်ချ
 လှည်းများ၊ လှည်းချွတ်ထားသည့် နွားများ၊ တစ်ဖက်ကမ်းနှင့် လွန်းပျံ
 ခေါက်တုံ့ ကူးနေသော ဖြတ်ကူးတို့ ငှက်သမ္ဗန်များဖြင့် သောသောညံ
 နေလေသည်။ တစ်ချက်တစ်ချက် ဝှေ့ကာတိုက်ခိုက်လိုက်သော လေပူ
 ကြီးက သဲများ၊ ဖုန်လုံးများကို ထွေးပွေ့လာကာ ထန်းလက်တဲကလေး
 ဆီသို့ တန်းတန်းမတ်မတ် တိုးဝင်လာသည်။ ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံးမှာ

လည်း သဲတွေဖုန်တွေ ကျိကျိတက်နေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်၏ အောက်ဘက် ဝေးဝေးဆီက မည်းမည်းသဏ္ဍာန်တစ်ခု ပေါ်လာလေတိုင်း ကျွန်မတို့ မျှော်မောစွာ စောင့်စားနေကြရသည့် ပြည် ကူးတို့သင်္ဘောလေလားဟု မျှော်ကြည့်ရတာကပဲ မှန်ပြတင်းက လည်ပင်းကိုးတောင်ကျော် ဖြစ်နေပြီ။

“သင်္ဘောက သည်လိုပဲအစ်မရဲ့၊ တစ်ခါတလေ နေ့လယ် ဆယ့်နှစ်နာရီ တစ်ချက် ဝင်လာတတ်ပေမဲ့ တစ်ခါတလေ ညကျမှ ဝင်ချင်ဝင်တာ။ ခရီးသည်တွေ ဆိပ်ကမ်းမှာ သည်လိုပဲ ညအိပ်စောင့်ကြရတာပဲ”

အကြော်ဆိုင်က ကောင်လေးက ကျွန်မကို ပြောသည်။ ညအိပ်စောင့်ရသတဲ့။ ညအိပ်စရာဆိုလို့ ထန်းလက်မိုးထားသော တဲကလေး တစ်လုံးသာ ရှိသည်။ တဲကလေးသည် ပခန်းကိုကြီးကျော် နတ်ပွဲရက်အတွင်းမှာသာ ရှိပုံရသည်။ ကျွန်မက တဲကလေးကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

ခရီးသည်များ သိရှိရန် (၂၆-၂-၉၈) မှ (၁၄-၃-၉၈) နေ့အထိ တည်းခိုရိပ်သာ အတွင်းမှအပ-

- ၁။ ဈေးဆိုင်များအတွင်း နေထိုင်ခြင်း။
 - ၂။ စက်လှေများပေါ် နေထိုင်ခြင်း။
 - ၃။ အမိုးအကာ ပြုလုပ်နေထိုင်ခြင်း လုံးဝခွင့်မပြုပါ။
 - ၄။ နေနှင့် ညအိပ်ဧည့်သည် ဈေးဆိုင်များအတွင်း တွေ့ရှိပါက ဆိုင်ရှင်တာဝန်။
- နေ့ ၁၀/ ည ၁၀ သာ ဖြစ်သည် တဲ့။

ထန်းလက်တဲတိုင်ကလေးတွင် ထောင်ထားသော သင်ပုန်းသေးကလေးပေါ်မှ စာကိုဖတ်ရင်း ကျွန်မ ပြုံးမိသည်။ ခရီးသည်မှန်လျှင်

ဤတဲကလေးထဲမှာပင် နေရမည့်ပုံပင်။ ဒါကလည်း ပွဲရက်အတွင်းမို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အခြားရက်တွေမှာတော့ သည်တဲကလေးမရှိလျှင် ခရီးသည်များ မည်သို့နေကြလေသလဲ။ သစ်ပင်တစ်ပင်တောင် ကောင်းကောင်းမရှိသော မြေတော်ဆိပ်ကမ်းပါပေ။ ရှေ့မှာ ဧရာဝတီ မြစ်ပြင်နှင့် နောက်မှာ လယ်ကွက်ဟောက်ပက်တွေပဲ ရှိသည်။ သင်္ဘော မလာလျှင် အမှောင်ထုအောက် သဲသောင်ပြင်ကြီးပေါ်မှာ ကျွန်မတို့ မိန်းမသား အစုက သည်ထန်းလက်တဲကလေးအတွင်း တိုးတိုးခွေ့ခွေ့ အိပ်စက်ဝံ့ပါမည်လား။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် နေမင်း၏ လက်ကျန်ရောင်ခြည်များပင် ရုပ် သိမ်းသွားခဲ့ပြီ။ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော ဧရာဝတီသည်ပင် ရွာ ကလေးများကြားတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တစ်သားတည်း မည်းမှောင် သွားခဲ့ပြီ။

(၂)

“ဟော ဟိုမှာ တစ်စင်းတော့ ဆန်လာပြီ”

ခရီးဆောင်အိတ်များပေါ်တွင် ပစ်လွဲကာ အားငယ်နေသော ကျွန်မတို့တစ်တွေ အားလုံးလိုလို ဆတ်ခနဲ ခေါင်းထောင်ကြည့်ကြ သည်။

“မီးရောင် မထိုးဘူးကွ၊ သင်္ဘောမဟုတ်လောက်ဘူး။ မြင်းခြံ မော်တော်ပဲ ဖြစ်ရမယ်”

စိတ်ဓာတ်တွေ ဝေါခနဲ ပြိုကျသွားပြန်၏။ ကျွန်မတို့ မျှော်နေကြ သော သင်္ဘောကား လာပါဦးမလား။ တစ်အောင့်လောက်နေတော့ မြေတော်ဆိပ်ကမ်းကို မော်တော်ကလေးတစ်စင်း ဝင်လာသည်။ မော် တော်ကလေးမှာ အဝေးမှ ဒုန်းစိုင်းလာခဲ့ရသော မြင်းတစ်ကောင်လို

မောဟိုက်လျက်။ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်မမျှ ဝန်တင်လာခဲ့ရသော နွား
တစ်ကောင်လို နုံးချည့်လျက်။ မော်တော်ကလေးပေါ်မှ ဆန်အိတ်များ၊
ရေသွယ်ပိုက်လုံးများ၊ တောင်းပလုံးများ၊ ပီပါများ၊ ဝန်နှင့်အားကား
မမျှ။ မြုပ်တော့မှာလား အောက်မေ့ရသည်။

“သင်္ဘောစောင့်တဲ့ ခရီးသည်တွေ နောက်မှာ သင်္ဘောလာပြီဗျ။
မြင်းခြံမှာ ကုန်တင်ခံနေလို့ ကြာနေတာ။ ဆန်လာပြီ”

မော်တော်သမားက အော်ပြောတော့ ကျွန်မတို့တစ်တွေ အား
တက်လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ခရီးသည်တွေကတော့ ကိုယ့်အထုပ်အပိုး
ကို ပြင်ကြဆင်ကြ စုကြစည်းကြဖြင့် ထန်းလက်တဲကလေးတစ်ခုလုံး
လှုပ်ရွ ဆူညံသွားသည်။ မကြာပါ ဧရာဝတီ၏ တစ်နေရာမှ မီးရောင်
စူးစူးကလေး လင်းလက်လာသည်။ မြစ်ကွေ့အလွန်မှာတော့ နောက်ခံ
ကောင်းကင်အောက်မှာ မည်းမည်းသဏ္ဍာန်ကြီး ဘွားခနဲပေါ်လာ၏။
ထိုမည်းမည်းသဏ္ဍာန်ကြီးကို မျှော်ရသည်ကပင် တစ်ကမ္ဘာကြာသည်
ထင်မိ၏။

“ဘော်... ဘော်... ဘော်”

တော်တော်ကြီးကြာတော့မှ တစ်ခဲနက် အော်မြည်သံ လုံးလုံး
ထွေးထွေးကြီးဖြင့် သင်္ဘောကမ်းသို့ ရောက်လာသည်။

“တောသူမယ်ကွ”

တောသူမယ်သည် ကမ်းကို သွေးတိုးစမ်းနေသည်ကပင် သုံး
ကြိမ်ထက်မနည်း။ ကမ်းမှ ဆိပ်ကမ်းအလုပ်သမားများ အော်ဟစ်ဆဲဆို
ကြိမ်းမောင်းသံများ ဆူညံနေသည့်ကြားမှပင် သူမသည် ကုန်းပေါင်
ထိုးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်မတို့လည်း ခရီးသည်တွေကြား အတင်း
လှယက်တိုးဝှေ့ကာ အပေါ်ထပ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။

“သည်ဘက်လာ၊ အဲသည်နားက ခေါင်းတိုင်နဲ့ နီးသယ်၊ ဆီ

စော်နံသယ်”

“အို... အဲသည်ဘက်က လေတိုးသယ်၊ သည်လာ”

“ဟဲ့... ငါ့မြေပဲအိတ်ကလေး ပါရဲ့လား”

“ပါသယ်... ပါသယ်၊ ခေါင်းပေါ်ကတောင်း ချစမ်းပါဦး၊

တကတည်း”

“ဟောတော့ ကမ်းနားမှာ ငါ့ဖိနပ် ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ၊ ဆင်းယူဦးမှ”

“ဟာ... ဟိုက အထမ်းနဲ့တက်လာနေတာ ဘာလို့ ဇွတ်ဆင်း

ရတာတုန်း”

“ကျုပ်ဖိနပ် ကျန်ခဲ့လို့တော့”

ကုန်းပေါင်ပေါ်တွင် အဆင်းအတက် ရှုပ်ထွေးဆူညံနေသည်။ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ကိုကြီးကျော်နတ်ပွဲ ပြီးသွားပြီမို့ ခရီးသည် သိပ်မပါ၍ အတော်ချောင်ပါသည်။ သို့သော် ခရီးသည်တို့၏ ထုံးစံ အတိုင်း နေရာရှိပြန်တော့လည်း အကောင်းဆုံးနေရာကို ရွေးကြ လှကြ။ နာရီဝက်လောက် ကုန်တင်ခံပြီးမှ တောသူမယ်သည် မြေတော် ဆိပ်ကမ်းမှ ခွာခဲ့သည်။ အခုတော့ ကျွန်မတို့ တစ်နေ့လုံး နေခိုခဲ့ကြ သော ထန်းလက်တဲကလေးသည် မှောင်မည်းသော ညဉ့်လွှာရုံအောက် တွင် အထီးကျန်စွာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ငွေတစ်ဆယ်ပေးခဲ့ရသော်လည်း ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

သင်္ဘောမီးရောင်အောက်တွင် တောသူမယ် ယက်ထုတ်လိုက် သော ဧရာဝတီ၏ ရေပန်း၊ ရေဂယက်များမှာ လှပနေသည်။ သင်္ဘော က လှမ်းထောက်လိုက်သော မီးဆလိုက်ရောင်ကြောင့် ကမ်းဘက် သို့ ရွှေ့ကာလျားကာ ဟိုတစ်နေရာ သည်တစ်နေရာ ကမ်းပါးစောက် များ၊ ယာခင်းထဲမှ တဲငယ်ကလေးများ၊ မြက်ကြိမ်တောကလေးများ၊ ဧရာဝတီ၏ မည်းညိုနေသော ရေလှိုင်းများ လွမ်းစရာလား၊ ကြောက်

စရာလား။

“ကဲ... တို့လည်း စိတ်ချလက်ချ ထမင်းစားကြစို့။”

အမေကပြောတော့ ကျွန်မ အတော်သဘောကျသွားသည်။

တစ်နေ့ကုန်တစ်နေ့ခန်း သင်္ဘောကို မျှော်မောခဲ့ရတာကြောင့် ကျွန်မတို့တစ်တွေ ထမင်းမစားနိုင်ခဲ့ကြ။ အခုတော့ အမေပြောသလို တကယ့်ကို စိတ်ချလက်ချ နားခိုစရာ တောသူမယ်၏ ရင်ခွင်ထဲကို ကျွန်မတို့ ရောက်ခဲ့ကြလေပြီ။ မြစ်လေတသွေးသွေး၊ သင်္ဘောစက်သံ တဂျွန်းဂျွန်းအောက်တွင် ခရီးသည်အားလုံး လုံခြုံနွေးထွေးခဲ့ကြပြီ။

လက်မှနာရီကို ဖျတ်ခနဲ ကြည့်လိုက်တော့ ည ခုနစ်နာရီခွဲ။ တစ်နေ့ကုန် တစ်နေ့ခန်း စောင့်ခဲ့ရတာပါလား တောသူမယ်ရယ်။

(၃)

‘တောသူမယ်’သည် သစ်လွင်မှုရယ်လို့ မရှိသလောက် ဟောင်း မြင်းလှသည်။ သူမ၏ကိုယ်ထည်မှာ နဂိုက ဘာအရောင်ခြယ်ထားခဲ့ ဖူးမှန်း မသိလောက်အောင်ပင် မှေးမှိန်ဖျော့တော့နေသည်။ သံကိုင်းများ မှာ ဆေးမရှိ။ သင်္ဘောကြမ်းပြင်မှာ ကွာဟလျက် အုန်းဆံကြိုးများပင် ဖွာရရာ ထိုးထောင်လျက်။ မိုးကာများမှာလည်း တောင့်မာကြွပ်ဆတ် လျက်။ သံဆန်ခါတွေက ပေါက်ပြဲလျက်။ နုပျိုမှုတို့သည် သူမနှင့် အတော်ပင် ဝေးကွာခဲ့ပြီးပုံရသည်။ သို့သော် တောသူမယ်သည် တည်ငြိမ် ရင့်ကျက်၏။ အတွေ့အကြုံ ကြီးမား၏။ ပုံရိုး၏။ ဧရာဝတီနှင့် သူမ အတော်အသားကျ ချစ်ခင်နေကြပုံရသည်။ မည်းမှောင်နေသော ဧရာဝတီ၏ ရင်ခွင်တွင် တည်ငြိမ်ဖြောင့်တန်းစွာပင် တိုးဝင်ခဲ့လေသည်။

“ဟောဟိုက မီးတွေလင်းနေတာ ရန္တပိုရွာပေါ့”

အမေကပြောတော့ အရှေ့ဘက် သင်္ဘောလက်ရန်းဘေးသို့

ကျွန်မ သွားရပ်ပြီး ကြည့်မိသည်။ ကောင်းကင် အမှောင်ရိပ်အောက်တွင် မီးရောင်တွေ လက်နေသော ရန္တပိုရွာ။ ရန္တပိုသည် သမိုင်းဝင်ဒေသ၊ ရန္တပိုသည် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲကို ခေတ္တပြေငြိမ်းစေခဲ့သည့် နေရာ၊ ရန္တပိုသည် မြန်မာမင်းတို့အတွက် ပထမဦးဆုံး ဘုန်းရောင် ဂုဏ်ရောင် မှေးမှိန်စေခဲ့သည့် ဌာနေ။ ရန္တပိုစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့ကြသည်ဆိုသော နေရာသည် ဘယ်နေရာဖြစ်လေမလဲဟု ကျွန်မ မှန်းဆကြည့်မိသည်။ ရန္တပိုရွာ ကမ်းခြေတွင် ကမ်းပါးက မတ်စောက် သည်။ ညောင်ပင်လား၊ ကုက္ကိုပင်လား ခွဲခြားမရသော သစ်ပင်ကြီး များက ရွာပေါ်ကို ကျော်၍ ထိုးထောင်လျက်။ အခုတော့ ရန္တပိုသည် အေးမြသော ဧရာဝတီ၏ အရသာကို တငြိမ့်ငြိမ့် ခံစားနေသယောင် တိတ်ဆိတ်လွန်းနေသည်။

“ရန္တပိုရွာမှာ လျှပ်စစ်မီးရှိသလား”

“မရှိဘူး အစ်မရဲ့၊ ဒါ ရွာထဲမှာ ဘုရားပွဲတို့ အလှူတို့ရှိလို့ မီးစက် ခဏထွန်းထားတာဖြစ်မယ်”

သင်္ဘောသားကလေးက ဖြေသည်။ မီးရောင်များကို အဝေးက လှမ်းမြင်ရသော်လည်း ဆိုင်းသံဗုံသံများကိုတော့ မကြားရပါ။ ကျွန်မတို့ ဝန်းကျင်တွင် တောသူမယ်၏စက်သံ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ကသာ လွှမ်းမိုးနေသည်။

“ဘော်... ဘော်... ဘော်”

တောသူမယ်သည် အသံဩဩကြီးဖြင့် အော်သံပေးပြန်သည်။

“ဂင့်ဂဲဆိပ်ကမ်း ကပ်တော့မယ်”

သင်္ဘောမီးဆလိုက်ရောင်အောက်တွင် သဲကမ်းပါးယံကြီး တစ်ခု ကိုသာ မြင်နေရသည်။ မီးဆလိုက်ရောင်က နေရာပြောင်းသော်လည်း သဲသောင်များကတော့ နေရာမပြောင်း၊ သဲထုကြီးမှာ တပြန့်တပြော

ရှိလှ၏။ လက်ကနာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ည ကိုးနာရီထိုးလှပြီ။ တစ်ရွာတစ်ရွာ လှမ်းမြင်နေရသော မြေတော်ဆိပ်ကမ်းမှ ဂင့်ဂဲဆိပ်ကမ်း အထိ နှစ်နာရီနီးပါး ကြာခဲ့ခြင်းကို ကျွန်မ အံ့ဩနေမိသည်။ ကျွန်မတို့ တစ်တွေက သင်္ဘောပေါ်မှာ နေရာမရွေ့ ရှိနေသော်လည်း တောသူမယ် ခမျာမှာတော့ ဧရာဝတီ၏ ရေစီးနှုန်းကို သူမ၏ အင်အားအိုအိုဖြင့် မချိမဆံ့ ဆန်တက်ခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

မြစ်လယ်ကောင်မှာ လက်နှိပ်မီးရောင်ပြ၍ လှေကလေးတစ်စင်း လှော်တက်လာသည်။ သင်္ဘောလိုက်ကြမည့်သူတွေပဲ ဖြစ်မည်။ ကမ်းပေါ်မှာတော့ လူပုရွက်တွေက တရွရွဖြင့် သဲကမ်းပါးယံစောင်းပေါ်မှာ လျှောချကာ ဆင်းလာနေကြသည်။ ည ကိုးနာရီထိုးလှအထိ ဇွဲကောင်းကောင်းဖြင့် သင်္ဘောစောင့်နေကြသူများ၊ ကုန်းပေါင် ပျဉ်ချပ်ထိုးလိုက်တော့ လူတွေ အလှအယက် တိုးတက်လာကြသည်။ သင်္ဘောပေါ်တွင် နေရာလှသံတွေ ဆူညံသွားပြန်သည်။ အဆင်းမရှိ အတက်ချည်း။ ခရီးသည်တွေကုန်တော့ ကုန်များချကြမည်။ ဆိပ်ကမ်းအလုပ်သမားများက ပုဆိုးထဲတွင် သဲများ ကျူးထည့်ကာ ကုန်းပေါင်ပေါ် ဖြူးကြသည်။ ချော်မကျစေရန်ပေါ့။ အသက်ဉာဏ်စောင့် ဆိုတာများလား။

“ဂင့်ဂဲမှာ လေးရက် တစ်ဈေးရှိတယ်လေ။ ဒါ ပြည်က တင်လာတဲ့ ဆန်အိတ်တွေပေါ့”

တောသူမယ်၏ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းမှ ထွက်လာသော ကုန်တွေက မနည်းလှပါ။ သည်လောက်များပြားသော ကုန်တွေကို ကိုယ်ပြည့်လက်ပြည့် ဝန်ဆောင်လာခဲ့သော တောသူမယ်ကိုတော့ ကျွန်မ မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်ပါ။ စောစောက မြေတော်ဆိပ်ကမ်းမှာလည်း ကြက်သွန်အိတ်တွေ၊ မြေပဲအိတ်တွေကို သူမ တနင့်တပိုး လွယ်ခဲ့ရသေးသည်။

“ဟောဟို အနောက်ဘက်ကမ်းက နဲ့မှုတ်ရွာတဲ့၊ အဲသည် အနောက်ယွန်းယွန်းက အစွန်းထွက်နေတဲ့ ရွာကတော့ ရေပုလဲတဲ့”

ရေပုလဲခေါ် ရွာပုလဲ။ အမှောင်ထဲမှာ ကျွန်မ လှမ်းမြင်နေရ သည်။ ထိုရွာပုလဲသည် နှယ်နှယ်ရရ ရွာကလေးမဟုတ်ပါ။ မြန်မာ တစ်မျိုးသားလုံး စံထားဂုဏ်ယူခဲ့ရသော ပညာရှိသုခမိန် ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ ဇာတိချက်မြှုပ်ဒေသ ဖြစ်သည်။ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင် စနစ်အုပ်ချုပ်ရေးမှ ဒီမိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေး စည်းမျဉ်းဘောင်အတွင်း ဘုရင်စနစ်သို့ ကူးပြောင်းရန် ‘ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း’ကို ရေးသားပြုစု တော်မူခဲ့သော ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်၊ အနောက်နိုင်ငံမှ ထိပ်တန်း သိပ္ပံပါရဂူများနှင့် ပခုံးချင်းယှဉ်နိုင်ခဲ့သော မြန်မာသုခမိန်ကြီး ဦးဘိုး လှိုင်။ တိုင်းပြည်ကို ခေတ်မီနိုင်ငံတော်အဖြစ် ပြောင်းလဲရေးတာဝန်ကို ကနောင်မင်းသားကြီးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော ရွှေပြည်ဝန် ဦးဘိုး လှိုင်။ မန္တလေးတောင်ခြေမှ မဟာအတုလဝေယံ ကျောင်းတော်ကြီးကို တိုင်းတစ်ပါးသားများကပင် အံ့ဩချီးမွမ်းလောက်အောင် ပုံစံချ ရေးဆွဲ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သော အင်ဂျင်နီယာကြီး ဦးဘိုးလှိုင်။ မြန်မာ နောက် ဆုံး မင်းဆက်များဖြစ်သော မင်းတုန်းမင်းနှင့် သီပေါမင်းတို့ခေတ်တွင် တတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးပမ်းခွင့် မရရှာသော ပြုပြင်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်။

ဧရာပတီသည် တငြိမ်ငြိမ် စီးဆင်းနေသည်။ လရောင်အောက် တွင် ယောမင်းကြီး၏ ဇာတိချက်ကြွ ရွာကလေးသည် အေးမြငြိမ် သက် နေသည်။ ရွှမ်းစိုတောက်ပနေသည်။ ကြည်လင်လတ်ဆတ်နေ သည်။ ကျွန်မ အာရုံထဲမှာတော့ အင်္ကျီဖြူ၊ ပုဆိုးဖြူ၊ ခေါင်းပေါင်းဖြူ နှင့် ရွှေစလွယ် ဆယ့်နှစ်ဆင့်ကို ဝတ်ဆင်ထားသော ယောမင်းကြီး၏ ပုံရိပ်လွှာက မြစ်ကမ်းနားမှာ ခဲ့ခဲ့မိန့်မိန့်ကြီး လာရပ်နေသည်ဟု ထင်မိ

သည်။ ဪ... ဟိုတုန်းက...။

နန်းတော်တစ်ဆောင်လုံး ထိန်ထိန်လင်းနေသည်။ ဝှမ်းခုနစ် ပိဿာ ဖုံးထားသော ငမောက်ကျောက်သည် အရောင်တဖျပ်ဖျပ်ခါ နေ၏။

“ဒီပတ္တမြား ဘယ်လောက်တန်သလဲ ရာပြတ်”

“ခုနစ်ပြည်ထောင်တန်သော ကျောက်ဖြစ်ပါသည်”

ယောမင်းကြီး၏ မျက်နှာပေါ်မှာတော့ ငမောက်ပတ္တမြား၏ နိမောင်းသောအရောင်တွင် တဖျပ်ဖျပ်ထင်ဟပ်လျက်။

“ဘော်... ဘော်... ဘော်”

သဘော ကမ်းက ခွာပြန်ပြီ။

(၄)

ဆီမီးခုံသို့ မဝင်မီတွင် ကျွန်မ၏အဘိုးအဘွားများ မိဘများ၏ ဇာတိရွာကလေးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရ၏။ ကျွန်မတို့ငယ်စဉ်က နေထိုင် ကြီးပြင်းခဲ့သော ဥဒယရွာကလေးသည် ရွာပုလဲနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် တွင် ရှိသည်။ ဆီမီးခုံနှင့် ဂင့်ဂဲ သဘောဆိပ်ကမ်းနှစ်ခုကြားမှ ဥဒယ ရွာကလေးမှာ ခရီးလမ်းသင့်သော်လည်း ကျွန်မတို့ ဝင်ခွင့်မသာခဲ့ပါ။ ရေလမ်းခရီးသာပေါက်သော ကျွန်မတို့ရွာကလေး၏ မှီခိုအားထားရာ ပြည်ကူးတို့သဘောက ဧရာဝတီမှာ ခရီးမတွင်ကျယ်သေးသည့်အတွက် တော့ ကျွန်မရင်ထဲ မကောင်းလှ။

“ဟေး အစ်မကြည်တို့ မိထိုက်တို့ ခင်မာတို့ရေ ငါတို့ ဖြူဖူး အလှူက ပြန်လာကြတာဟေ့”

ရွာခြေ သဘောကပ်ဖြစ်စဉ် အမေက လှမ်းအော်သည်။ ရွာ ဘက်ဆီမှ အမေအသံသာ ပဲ့တင်ပြန်လာသည်။ ရွာကလေးက တုတ်

တုတ်တောင် မလှုပ်၊ နေ့စဉ် တောလုပ်ငန်းတွေနှင့် ပင်ပန်းနေကြ ရောပေါ့။ သင်္ဘောလာတာကိုပင် သူတို့ သိကြပါလေစ။ ရွာကလေးကို သင်္ဘောပေါ်မှပင် ကျွန်မ လွမ်းဆွတ်စွာ နှုတ်ဆက်လိုက်ရပါသည်။ ပေါက်အိုစွန်းကို လွန်တော့ သင်္ဘောက ဆီမီးခုံမှာ ကပ်သည်။

“ကဲ... ခရီးသည်တွေအားလုံး သင်္ဘော ဆီမီးခုံမှာ ညအိပ် မယ်”

လက်က နာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ညသန်းခေါင်တိုင်ခဲ့ပြီ။ ဖရဲသီးသည်တွေက သင်္ဘောပေါ် အတင်းတိုးတက်လာသည်။ နောက် ထမင်းထုပ်သည်တွေ၊ ကြက်သားကြော်သည်တွေ ပြီးတော့ နာမည်ကြီး ဆီမီးခုံ ငရုတ်သီးကြော်သည်တွေ။

“သင်္ဘော လာနိုးလာနိုးနဲ့ နေ့လယ်ကတည်းက စောင့်နေရသာ၊ ပြန်တောင်ပြန်တော့မလို့။ သူများတွေလည်း မပြန်တာနဲ့ မထူးဘူးဆိုပြီး စောင့်ရောင်းရသာအစ်မရေ၊ ယူပါတော့။ ဒါ အချိန်ကောင်းဆိုရင် ကြက်တစ်ကောင် တစ်ရာ၊ တစ်ရာငါးဆယ် အသာကလေးရယ်”

ကြက်သား တစ်ပေါင်၊ ကြက်ရင်အုပ် တစ်အုပ် ကြိုက်တာယူ ခြောက်ဆယ်တဲ့။

“လတ်မှ လတ်ရဲ့လား”

“အို လတ်သာတော့ ပြောမနေနဲ့၊ မနက်ကမှ ကြော်တာဒေ။ မလတ်ရင် ကျုပ်တို့ ဆီမီးခုံ နာမည်ပျက် ကြာလှပေါ့”

အမေက နှစ်စုံဝယ်လိုက်သည်။ ဖရဲသီး စိမ်းစိမ်းတွေကတော့ ဈေးပေါလှသည်ကော။ တစ်လုံး ဆယ့်ငါးကျပ်တဲ့။ အတော်ကလေး ရောင်းမိသွားတော့ တစ်လုံးမှ တစ်ဆယ်ပဲ။ ကျွန်မတို့ ဘေးနားက ခရီးသည်မိန်းမတချို့က ဖရဲသီးတွေဝယ်ပြီး သင်္ဘောလက်ရန်းနှင့် ရိုက်ခွဲကြသည်။ ပြီးတော့ အားရပါးရ စားနေကြသည်။ တချို့ကလည်း

ထမင်းတစ်ထုပ် တစ်ဆယ် ဝယ်စားကြသည်။ တချို့ကတော့ အိပ်
တောင် နေကြပြီ။ တစ်ခဏအတွင်းမှာပင် သင်္ဘောစက်သံ၊ လူသံတွေ
ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်သွားသည်။ သင်္ဘောဦးမှနေ၍ မှောင်ကြီးမည်း
မည်းထဲ မြစ်ရေတင်စက်ကြီးတွေကို ကျွန်မ လှမ်းကြည့်ဖြစ်သေးသည်။
ဆီမီးခုံကတော့ မီးရောင်တစ်စွန်းတစ်စမျှ မရှိ။ ကျွန်မက ဥမ္မာဒန္တပျို
ရေးစပ်သွားသော ဆီမီးခုံ ဆရာရွန်းကို ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်မိသည်။
ပြီးတော့ ကျွန်မ အိပ်ပျော်သွားသည်။

အိပ်ရာကနိုးတော့ သင်္ဘောက ငမြာအတက်သို့ပင် ရောက်နေ
ပြီ။ နေရောင်သည် တောသူမယ်ကို ဆလိုက်ထိုးနေသည်။ ကမ်းတစ်
လျှောက် နေရောင်ခြည်အောက်မှာ တောက်ပသာယာနေသည်။ ဧရာ
ဝတီက ငွေရောင်တွေ ဖျပ်ဖျပ်လူးနေသည်။ လှလိုက်တဲ့ ဧရာဝတီ။
ကျွန်မတော့ လှပလွန်းနေသည့် ရှုခင်းတွေကိုသာ အာရုံရောက်နေ
တော့သည်။

“ငါဖြင့်အေ ညက ပန်းပန်းနဲ့ အိပ်ပျော်သွားလိုက်သာ ဗိုက်ဆာ
သာတောင် သတိမရဘူး။ ပေးစမ်းပါအေ ဆေးတစ်ဖွာ”

“ကျုပ်လည်း တစ်နေကုန် သဲပူမိလို့ထင်ပါရဲ့ ခါးက နာချင်ချင်
ရယ်တော့”

“သင်္ဘောစောင့်ရသာ စိတ်ပျက်ပါသယ်အေ။ ငါ ဒါ့ကြောင့်
မန်းလေး မသွားသာ”

“ကျုပ်က ပိုဆိုးတော့။ အိမ်က ပဲနီကလေး ငွေပေါ်ချင်လို့သာ
မြို့တက်ရ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် ရွာမှာတင် ကုန်သည်လက် အပ်လိုက်သာ
အေးသာပဲ”

“ကုန်သည်ကလည်းအေ ကြွေးသိမ်းဈေး ပေးသာပါ။ မက်
လောက် စက်လောက်စရာ မရှိပါဘူး”

ကျွန်မတို့နှင့် ကျောချင်းကပ်လျက် အညာသူကြီးနှစ်ယောက်က တော့ အခုမှ စကားလက်ဆုံ ကျနေပုံမျိုးနှင့်။ သူ့ထက်ငါ အသံ တကျယ်ကျယ် ပြောနေကြသည်။ မနေ့တုန်းကတော့ သင်္ဘောစောင့် နေရတာနှင့် သူတို့ချင်း မပြောဖြစ်ကြသည့် ရွာအကြောင်း ရပ် အကြောင်းတွေကို တစ်လမ်းလုံး ပြောလာလိုက်ကြတော့သည်။ သင်္ဘောစက်သံကိုပင် ဖုံးသွားအောင် အော်အော် ပြောနေကြတာကို ကျွန်မ သဘောကျနေမိသည်။

“ဟေး... ဘစိန် မင်း ဘယ်လိုက်မလို့လဲကွ”

“ဟား... အောင်ရပါလား၊ ညကတော့ ငါကြည့်မိသေးသကွ။ မမြင်မိဘူး။ ကြွက်နဖားရောက်နေတဲ့ ငါ့နှမ မိသန်းဆီလေ၊ မင်းက ရော”

“ငါလည်း မြို့သစ်က သားတွေဆီပါကွာ၊ လာကွာ သည်နား”
အညာသားကြီးနှစ်ယောက်က ကျွန်မတို့နှင့် မျက်စောင်းထိုး သင်္ဘောလက်ရန်းဘေး လာထိုင်သည်။

“ငါတို့လည်းကွာ ငါ့သားက မြို့က ပို့ပေးနေလို့သာပေါ့။ ရွာကို မက်ခံနေလို့ကတော့ အခက်ပါကွာ”

“အစစ်ပေါ့ အောင်ရရာ၊ ငါ့ကြည့် မနှစ်က နှမ်းဈေးကောင်း တော့ ကြက်သွန်စိုက်မိရက်သား၊ သည်နှစ် နှမ်းစိုက်မယ်ကြံတော့ ရေတင်ခက တစ်နာရီ သုံးရာတဲ့ မောင်”

“မင်းလယ်က ဘယ်နှနာရီတင်လဲ”

“အင်း ငါးနာရီတော့ အသာလေးထင်ပါ့ကွာ။ ဒီနှစ် ငရုတ် သမားတွေတော့ ဖလံဖြူများသတဲ့”

“ငရုတ်က ဒီနှစ် ယတြာ မပါပါဘူးကွာ။ ဒါပေမဲ့ ဈေးတော့ အရသာ မောင်။ တစ်တောင်း ကိုးရာကျော်သတဲ့”

“အံ့မာ ပဲသမားတွေက ပိုမြိုင်သေးသဗျ။ သည်နှစ် တစ်ထောင် အကျော်သာ ရှိသဗျ။ အလျော့မရှိဘူး”

အညာသားကြီးနှစ်ယောက်က ပဲဈေး နှမ်းဈေးတွေအကြောင်း မိုးတော်ရေတော်အကြောင်းများကို တင်ပျဉ်ခွေကာ ပယ်ပယ်နယ်နယ် ကြီး ပြောနေကြသည်။

“ကဲဟယ်... ကဲဟယ် မနက်မှ မလင်းသေးဘူး ငတ်နာက အရင်ကျပြီ။ မြင်းမူကျ ဝယ်ကျွေးပါမယ်ဆိုသာကို ဂျီတိုက်ချင်ဦး”

အမေကရိုက်တော့ ကလေးက ပို၍ငိုလေသည်။ ဗိုက်ဆာရ သည့် ကြားက အရိုက်ခံနေရသော ကလေးကို ကျွန်မ သနားသွားမိ သည်။ မြင်းမူဆိုတာကလည်း ဘယ်အချိန်ရောက်မည်မှန်းမသိ။ ကလေးက မြင်းမူဆိုတာကြီးကို စောင့်ရဦးမှာလား။

“ဒီမှာအစ်မ ကျွန်မတို့မှာ ထမင်းကြမ်းကလေး နည်းနည်းပါ သေးတယ်။ ရော့... ရော့ ကလေး ကျွေးလိုက်နော်”

ကျွန်မက ထမင်းကြမ်းခဲကလေးအပေါ် ငါးခြောက်ဖုတ်ကလေး ပုံပေးလိုက်သည်။ ကလေးက ထမင်းမြင်တော့ အငိုရပ်သည်။

“ရပါသယ် ညီမရယ်၊ ကဲ ကဲ ရော့ မျိုဆို။ ကလေးတွေက ဘယ်လောက်ကျွေးကျွေး ဝသာမဟုတ်ဘူး။ ဟောသည်မှာ ကြည့်၊ မနေ့မနက်ကတည်းက ချက်ယူလာတဲ့ ထမင်းအိုး၊ အိုးလိုက် ထည့်ယူ လာသာပဲ။ မနေ့ညက စားလိုက်ကြသာများ ပြောင်ရော”

မည်းနက်ပေရေနေသော ထမင်းအိုးကို လှန်ပြတော့ သိုးနံ့က ထောင်းခနဲ။

“အစ်မ ကလေးဘယ်နှယောက်လဲ”

“လေးယောက်လေ။ ကျုပ်တို့က အထက်ဘက် မြေပဲဆွတ် သွားကြမလို့။ ကိုကြီးကျော်ပွဲ မပြီးသေးလို့စောင့်နေသာ။ ကိုကြီးကျော်